

ภาคผนวก ข

ประวัติสำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ซึ่งสามารถจัดเป็นกลุ่มงานหลักได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการระบบสถิติ
2. การผลิตข้อมูลสถิติ
3. การให้บริการข้อมูลสถิติ

1. การบริหารจัดการระบบสถิติ

การบริหารประเทศในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ต้องเผชิญความท้าทายต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีการวางยุทธศาสตร์ที่ดี มีโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่สมดุล เพื่อนำประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ซึ่งรัฐบาลจะต้องมีแผนบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยมีข้อมูลสถิติเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ปัญหาของแต่ละมิติของการพัฒนา การติดตามและประเมินผล ผลลัพธ์และผลงานที่ได้รับจากการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละมิติ ดังนั้น การพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้มีความเข้มแข็ง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลไม่ว่าจะอยู่ในระบบของการดำเนินงานในรูปแบบกระจายงานสถิติหรือรูปแบบรวมงานสถิติ จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศ

ระบบสถิติของประเทศไทย เป็นระบบกระจายงานสถิติ (Decentralized Statistical System) สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางที่จัดทำข้อมูลสถิติพื้นฐานที่สำคัญ ๆ ของประเทศและหน่วยงานในกระทรวง กรม ต่าง ๆ จัดทำข้อมูลสถิติเพื่อใช้ในหน่วยงานของตนเอง การที่หน่วยงานจัดทำข้อมูลสถิติโดยขาดการประสานงาน ทำให้ข้อมูลในเรื่องเดียวกันเกิดการซ้ำซ้อน หรือมีรูปแบบและเนื้อหาแตกต่างกันไปตามภารกิจ คำนิยามและมาตรฐานของการจัดทำ ซึ่งเป็นปัญหาในการนำข้อมูลมาบูรณาการ เปรียบเทียบ หรือ วิเคราะห์ผล จึงก่อให้เกิดความสับสนในหมู่ผู้ใช้อ้างอิงและสิ้นเปลืองทรัพยากร

สำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะหน่วยงานกลางจึงได้ศึกษาหาแนวทางในการบริหารระบบสถิติให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลสถิติ โดยทำการประสานงานการจัดทำสถิติระหว่างหน่วยงาน จัดทำมาตรฐานสถิติและแผนแม่บทสถิติ โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ เพื่อให้ข้อมูล

สถิติมีเอกภาพ มีมาตรฐาน มีคุณภาพ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก (User Friendly) ทั้งนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบสถิติ คือ

1. การจัดทำแผนแม่บทสถิติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทสถิติ เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานสถิติ จัดทำกรอบความรับผิดชอบในการจัดเก็บข้อมูลสถิติของหน่วยงานที่มีการดำเนินงานสถิติ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ในปี พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้เริ่มจัดทำแผนแม่บทสถิติรายสาขา โดยจัดจ้างที่ปรึกษาภายใต้โครงการความร่วมมือ เพื่อพัฒนาการคุ้มครองทางสังคม ระยะที่ 2 (Country Development Partnership-Social Protection II : CDP-SP II) เพื่อดำเนินการร่วมกับทีมงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ขณะนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ 8 สาขา คือ สาขาแรงงาน สาขาสวัสดิการสังคม สาขาการศึกษา การฝึกอบรม ศาสนา วัฒนธรรม รวมถึงการสื่อสารมวลชน สาขาอุตสาหกรรม สาขาการท่องเที่ยว สาขาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สาขาอุตุนิยมวิทยา และสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิทธิบัตร นอกจากนี้ก็ยังได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nation Development Project :UNDP) เพื่อจัดจ้างที่ปรึกษาดำเนินการนำร่องการแปลงแผนแม่บทสถิติสาขาสวัสดิการสังคมไปสู่การปฏิบัติ และการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติ ซึ่งโครงการนี้เสร็จสิ้นไปแล้วในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2549

2. การจัดทำมาตรฐานสถิติ

สำนักงานสถิติแห่งชาตินอกจากมีหน้าที่หลักในการผลิตข้อมูลสถิติแล้ว ยังมีหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดทำมาตรฐานสถิติ การส่งเสริม และกำกับการใช้มาตรฐานสถิติของหน่วยสถิติต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยสถิติต่าง ๆ ได้นำไปใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้แต่ละหน่วยงานได้จัดทำขึ้นสามารถนำมาเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ขณะนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานสถิติเสร็จและเผยแพร่ทางเว็บไซต์แล้วหลายเรื่อง สำหรับเรื่องใหม่ล่าสุดที่นำเสนอบนเว็บไซต์คือ “มาตรฐานการจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาตามสากล”

มาตรฐานการจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาตามสากล สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำมาตรฐานการจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาตามสากล เพื่อใช้ในการจัดจำแนกข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมการใช้เวลา โดยใช้เอกสาร “The trial International Classification of Activities for Time-Use Statistics” (IATUS) ขององค์การสหประชาชาติเป็นหลักในการพิจารณาในการจัดทำมาตรฐานดังกล่าว สำนักงานสถิติแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะทำงานย่อยจัดทำมาตรฐานการจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาขึ้นเพื่อดำเนินการ

มาตรฐานจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาตามสากลจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการในหน่วยงานเอกชน องค์การที่ไม่แสวงหากำไร หน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการโดยธุรกิจของครัวเรือน
- กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการบุคคลในครัวเรือนของตนเองหรือบุคคลในครัวเรือนอื่นหรือเพื่อชุมชน โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน
- กิจกรรมส่วนบุคคลและการมีส่วนร่วมกับบุคคลอื่น

3. ระบบฐานข้อมูล Data Directory

ในปี พ.ศ. 2547 สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำระบบฐานข้อมูล Data Directory เพื่อจะได้ทราบว่าข้อมูลที่มีการจัดทำไว้แล้วมากน้อยเพียงใด จัดทำอย่างไร รวมทั้ง ทำให้ทราบภาพรวมของแหล่งข้อมูลของประเทศด้วย โดยแบ่งข้อมูลเป็น 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้จำแนกข้อมูลทั้ง 3 ด้านนี้ออกเป็น 23 สาขาสถิติ ซึ่งระบบฐานข้อมูล Data Directory นี้จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือพิจารณาการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานสถิติและกำหนดกรอบการดำเนินงานสถิติในแผนแม่บทสถิติของประเทศ

ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า เนื่องจากระบบสถิติของประเทศไทยเป็นระบบกระจายงานสถิติ โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตข้อมูลสถิติ ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานต่าง ๆ ในกระทรวง กรม ต่างก็มีการจัดทำสถิติในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้การบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลสถิติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และค้ำค้ำกับทรัพยากรที่ใช้ สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำแผนแม่บทสถิติและมาตรฐานสถิติ เพื่อให้ระบบข้อมูลสถิติของประเทศไทยมีเอกภาพ ได้มาตรฐาน สามารถนำข้อมูลมาบูรณาการ โดยใช้วิธีการประสานกับหน่วยสถิติต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ผลิตข้อมูล ผู้ใช้ข้อมูล และองค์การระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติยังให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการสถิติ และวิชาการการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และจัดให้มีการฝึกอบรมทั้งด้านวิชาสถิติ และวิชาการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ของกระทรวง กรม และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เป็นประจำทุก

ปี โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเพิ่มความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการทำงานด้านสถิติ และด้านการประมวลผลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ถูกต้องตามหลักวิชา ให้แก่ผู้รับการอบรม

2. การผลิตข้อมูลสถิติ

การผลิตข้อมูลสถิติ ถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และจะทำการผลิตเฉพาะสถิติพื้นฐาน (Basic Statistic) เท่านั้น ซึ่งเป็นสถิติสำหรับการจัดทำแผน กำหนดนโยบาย ติดตามประเมินผลงานโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ข้อมูลสถิติที่สำนักงานสถิติแห่งชาติทำการผลิตแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 สถิติเชิงเศรษฐกิจ ได้แก่ สถิติเกี่ยวกับการเกษตร อุตสาหกรรม ธุรกิจทางการค้า และธุรกิจทางการบริการ รายได้รายจ่ายของครัวเรือน การคมนาคม และการขนส่ง ฯลฯ

2.2 สถิติเชิงสังคม ได้แก่ สถิติประชากร แรงงาน การย้ายถิ่นของประชากร การศึกษา สาธารณสุข อนามัยและสวัสดิการ วัฒนธรรม ที่อยู่อาศัยของประชาชน ฯลฯ

การผลิตข้อมูลสถิติใช้วิธีการที่สำคัญ 2 วิธี คือ วิธีสำมะโน (Census) และวิธีสำรวจ (Survey) สำนักงานสถิติแห่งชาติทำการผลิตข้อมูลอย่างโปร่งใส ตามหลักวิชาการสถิติ มีคุณภาพ เชื่อถือได้ มีมาตรฐานตามมาตรฐานสถิติสากล และทันต่อเวลา นอกจากนี้ยังจะทำการศึกษาและพัฒนาระเบียบวิธีหรือเทคนิคใหม่ เพื่อปรับปรุงการผลิตสถิติให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ข้อมูลผลการสำมะโนและสำรวจทุกโครงการจะทำการวิเคราะห์และจัดทำรายงานเพื่อเผยแพร่

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการสำมะโน/สำรวจ เป็นประจำปีละประมาณ 15-20 โครงการ นอกจากนี้ยังได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนตามสถานการณ์หรือประเด็นที่สังคมสนใจ สะท้อนความต้องการของประชาชนให้ภาครัฐได้ทราบอีกปีละประมาณ 10-15 โครงการ รวมทั้งทำการวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดทำดัชนี เครื่องชี้วัด ข้อมูลแนวโน้ม และการคาดการณ์ภาวะด้านเศรษฐกิจและสังคม

โครงการสำมะโนและสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

การจัดทำโครงการสำมะโนนั้นจะจัดทำทุก ๆ 10 ปี การจัดทำโครงการสำมะโนของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ผ่านมา มี 4 ประเภทด้วยกันคือ

1. สำมะโนประชากรและเคหะ
2. สำมะโนการเกษตร
3. สำมะโนอุตสาหกรรม
4. สำมะโนธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ

การจัดทำโครงการสำรวจนั้นจะมีระยะเวลาการจัดทำตามความเหมาะสม แล้วแต่ความสำคัญของแต่ละโครงการ การจัดทำโครงการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ผ่านมามีดังนี้

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุก ๆ 10 ปี

1. สำรวจการเปลี่ยนแปลงของประชากร
2. สำรวจการเปลี่ยนแปลงทางการเกษตร

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุก ๆ 5 ปี

1. สำรวจโรงพยาบาลและสถานพยาบาลเอกชน
2. สำรวจองค์การเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร
3. สำรวจความพิการ
4. สำรวจการใช้เวลาของประชาชน
5. สำรวจสื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์)

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุก ๆ 3 ปี

1. สำรวจเด็กและเยาวชน
2. สำรวจพฤติกรรม การสูบบุหรี่ และการดื่มสุราของประชากร
3. สำรวจประชากรสูงอายุในประเทศไทย
4. สำรวจพฤติกรรมการเล่นกีฬา และการดูกีฬาของประชากร
5. สำรวจอนามัยการเจริญพันธุ์

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุก ๆ 2 ปี

1. สำรวจการใช้พลังงานของครัวเรือน
2. สำรวจธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ
3. สำรวจการประกอบกิจการโรงแรมและเกสต์เฮ้าส์
4. สำรวจการประกอบอุตสาหกรรมการผลิตขนาดเล็ก
5. สำรวจภาวะการครองชีพของข้าราชการพลเรือนสามัญ
6. สำรวจอนามัยและสวัสดิการ
7. สำรวจค่าตอบแทนภาคเอกชน
8. สำรวจข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน
9. สำรวจการรับงานมาทำที่บ้าน

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุกปี

1. สำรวจข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
2. สำรวจการย้ายถิ่นของประชากร

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุก ๆ 3 เดือน (รายไตรมาส)

1. สำรวจยอดขายรายไตรมาส

โครงการสำรวจที่ดำเนินการสำรวจทุกเดือน

1. สำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

2. สำรวจภาวะการทำงานของประชากร (สำรวจแรงงาน)

3. การให้บริการข้อมูลสถิติ

สำนักงานสถิติแห่งชาติให้บริการข้อมูลสถิติแก่ผู้ใช้ข้อมูลสถิติแก่ผู้ใช้ข้อมูลในภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจะให้บริการอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง มีการกำหนดรูปแบบและวิธีการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลหรือผลงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ นอกจากนี้ให้บริการข้อมูลสถิติแล้ว ยังให้บริการสืบค้นข้อมูล สอบถามแหล่งข้อมูล จัดหาข้อมูลให้จากแหล่งต่าง ๆ รวมถึงให้คำแนะนำการใช้ข้อมูล

ข้อมูลสถิติที่สำนักงานสถิติให้บริการนั้น ประกอบด้วย ข้อมูลที่สำนักงานสถิติแห่งชาติผลิตเอง และข้อมูลสถิติที่รวบรวมมาจากหน่วยงานอื่น ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้รวบรวมอยู่เป็นประจำ นับว่าสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นศูนย์ข้อมูลสถิติของประเทศไทย และสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นศูนย์ข้อมูลของจังหวัด

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้บริการข้อมูล ดังนี้

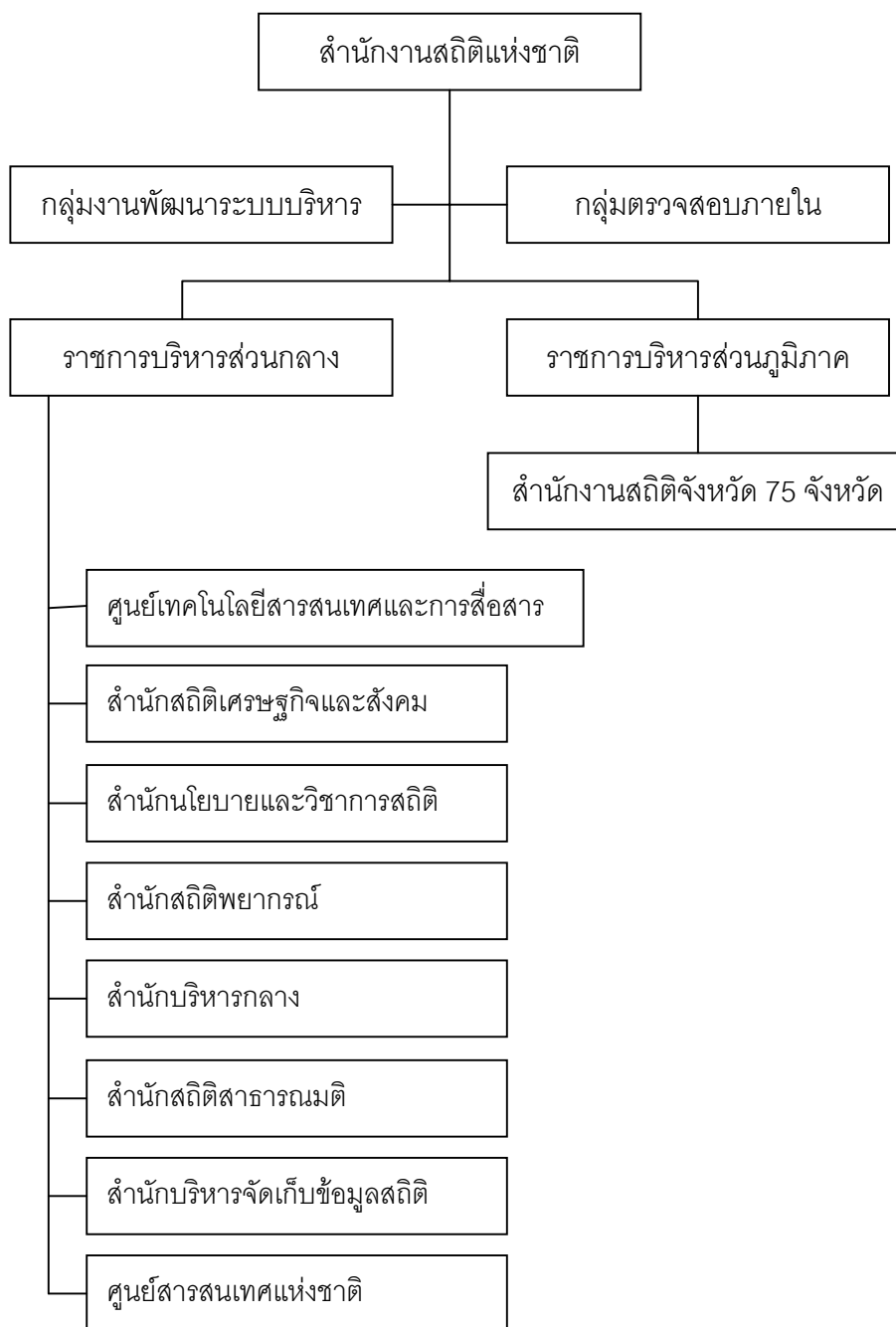
- รายงานผลสำมะโนและสำรวจ ซึ่งจะมีทั้งรายงานเบื้องต้นและรายงานฉบับสมบูรณ์

- วารสารสถิติรายไตรมาส สมุดสถิติรายปีประเทศไทย และรายงานฉบับ สมบูรณ์
- ให้บริการในรูปแบบของ Diskette CD-ROM
- ให้บริการข้อมูลผ่าน IVR Fax on demand
- Access Data Warehouse
- ระบบ Internet ทาง Web Site ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ www.nso.go.th

ในกรณีที่ผู้ใช้ข้อมูลมีความประสงค์จะใช้ข้อมูลผลการสำมะโน/สำรวจ ซึ่งไม่ได้นำเสนอในรายงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติจะทำการประมวลผลให้เป็นกรณีพิเศษ โดยพิจารณาความต้องการเป็นราย ๆ ไป ผู้ใช้ข้อมูลสถิติของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่สำคัญ ๆ คือ รัฐบาล สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงแรงงาน กระทรวง

อุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารแห่งประเทศไทย World Bank IMF ADB
 ESCAP JICA และ MITI เป็นต้น

โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานสถิติแห่งชาติ

การสร้างความรู้ความเข้าใจสู่สาธารณชน และการประชาสัมพันธ์

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทภารกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติต่อสาธารณชนมาโดยตลอด ทั้งนี้ เนื่องจาก การปฏิบัติงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติจะมีประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าไปเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น เนื่องจากการจัดทำโครงการสำมะโน หรือ สำรวจ แต่ละโครงการจะมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน แล้วแต่ว่าแต่ละโครงการจะต้องการกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์เป็นอย่างไร สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงจำเป็นต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจ กับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อที่จะให้ได้คำตอบจากประชาชนที่เป็นจริง นั่นก็แสดงว่าสำนักงานสถิติแห่งชาติจะต้องเข้าถึงประชาชนโดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้จักกับสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นอันดับแรก ซึ่งเมื่อประชาชนทุกกลุ่มเข้าใจในการดำเนินงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติและจะก่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตามวัตถุประสงค์ในแผนกลยุทธ์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยอาศัยการสื่อสารเพื่อการพัฒนา (Development Communication) และการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) โดยใช้กลยุทธ์ในการสร้างความรู้ความเข้าใจและการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1. การใช้สื่อประชาสัมพันธ์อย่างผสมผสาน ทั้งสื่อมวลชน สื่อเฉพาะกิจ สื่อกิจกรรม และสื่อสิ่งพิมพ์ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจัดทำขึ้น
2. การสื่อสาร 2 ทาง (Two-way Communication)
3. การประสานขอความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งหน่วยงานราชการและธุรกิจเอกชน

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อวีดิทัศน์ และสื่อกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ไปยังกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่

1. รายงานประจำปี เป็นการรายงานผลการสำมะโน/สำรวจ ในรอบ 1 ปี ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลทางวิชาการ ตัวเลขทางสถิติที่สำคัญ ๆ ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเก็บรวบรวมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้นำไปใช้ประโยชน์ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำสถิติในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงนำตัวเลขที่เก็บรวบรวมได้ไปใช้ในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน นอกจากนี้แล้ว ข้อมูลที่บรรจุอยู่ในรายงานประจำปี หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ การเมือง เอกชน นิสิต นักศึกษา นักวิชาการ อาจารย์ ฯลฯ

2. สารสถิติ เป็นวารสารที่เผยแพร่ทุก ๆ เดือน ซึ่งเนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับผลการสำมะโน สำรวจ บทความ บทวิเคราะห์ เผยแพร่ไปยังส่วนราชการต่าง ๆ รวมถึงส่วนเอกชนด้วยบางส่วน เพื่อนำตัวเลขของผลการสำมะโน สำรวจ หรือ บทความ หรือการคาดการณ์ในบทวิเคราะห์จากตัวเลขที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเก็บรวบรวมไว้ได้นำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนกำหนดนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคม หรือนำไปเป็นตัวเลขอ้างอิงถึงสิ่งต่าง ๆ ที่แต่ละหน่วยงานจะดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2. ข่าวประชาสัมพันธ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำข่าวประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโครงการ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน ให้ความร่วมมือให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ออกเก็บรวบรวมข้อมูลทุก ๆ เดือน ให้ได้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับย้อนกลับไปถึงผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ บางครั้งประโยชน์ที่ย้อนกลับไปถึงผู้ให้ข้อมูลนั้น อาจจะไม่เป็นประโยชน์ทางตรงแต่จะเป็นประโยชน์ทางอ้อม นอกจากนั้นแล้ว เมื่อสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลแล้วประโยชน์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ รัฐบาลสามารถนำข้อมูลตัวเลขที่ได้ไปพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

3. การจัดทำหนังสือ เช่น หนังสือสถิติรายปี วารสารรายปี รายงานผลการสำมะโน/สำรวจของแต่ละโครงการ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลสถิติที่สำนักงานสถิติแห่งชาติเก็บรวบรวมได้ ทั้งนี้หนังสือต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ประมวลผลออกมาในภาพรวมในแต่ละโครงการแล้ว ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

4. การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ www.nso.go.th เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น สรุปผลการสำมะโน/สำรวจ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดทำขึ้น โดยเป็นช่องทางในการสื่อสาร 2 ช่องทาง (Two-way Communication) ประชาชนสามารถสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์นี้ได้

5. การจัดทำวิดิทัศน์แนะนำสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบถึงบทบาทภารกิจโดยรวมของสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือการจัดทำวิดิทัศน์แนะนำโครงการสำมะโน สำรวจ ที่จำเป็นต้องมีสื่อกลางในการอธิบายถึงรายละเอียดของแต่ละโครงการ ที่ผ่านมาสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการจัดทำวิดิทัศน์ในการแนะนำให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการ เช่น โครงการสำมะโนอุตสาหกรรม พ.ศ. 2550 ซึ่งได้รับความสนใจจากสถานประกอบการอุตสาหกรรมเป็นอย่างมากในการที่จะได้ข้อมูลที่ทำการสำมะโนได้ไปใช้ในธุรกิจอุตสาหกรรมของเจ้าของสถานประกอบการ

6. การศึกษาฐานของสถาบันการศึกษา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่เข้ามาศึกษาฐาน การปฏิบัติงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูลที่ทันสมัย รวมทั้ง นำชมการปฏิบัติงานการประมวลผลข้อมูลสถิติด้วยระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่อง ICR ที่มีความทันสมัย

7. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สถิติระดับต้น และระดับกลาง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติและบุคคลภายนอกเข้ามาอบรมการจัดทำสถิติรวมทั้งการออกแบบแบบสอบถาม และการฝึกการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกออกภาคสนามจริง

การสร้างความรู้ความเข้าใจสู่สาธารณชนและการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน

นอกจากสื่อประชาสัมพันธ์ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติผลิตเองแล้ว สำนักงานสถิติแห่งชาติยังเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน ทั้ง โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยผ่านกิจกรรมดังนี้

1. การจัดแถลงข่าวและจัดทำข่าวแจก สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดการแถลงข่าวให้สื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ได้รับทราบเมื่อมีสรุปผลของโครงการสำมะโน/สำรวจ ที่สำคัญ ๆ เช่น สรุปผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร มีรายละเอียดที่สำคัญ เช่น ภาพรวมของประชาชนทั่วประเทศแบ่งเป็นตามภาคต่าง ๆ ในประเทศไทย เกี่ยวกับการมีงานทำ การตกงาน เป็นต้น หรือสรุปผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน มีรายละเอียดที่สำคัญ เช่น ภาพรวมของประชาชนทั่วประเทศ แบ่งตามภาคต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีทรัพย์สิน หนี้สิน เป็นต้น นอกจากนี้ ได้ดำเนินการจัดทำข่าวแจก สรุปผลตัวเลขสถิติในแต่ละโครงการแจ้งให้สื่อมวลชนเพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์โครงการสำมะโน/สำรวจ ต่าง ๆ ที่ได้จัดแถลงข่าว

2. การให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร โดยจัดให้สื่อมวลชนเข้าสัมภาษณ์ผู้บริหารในเรื่องเกี่ยวกับสรุปผลการสำมะโน/สำรวจที่สำคัญในขณะนั้น หรือมีผลกระทบต่อประชาชนในขณะนั้น หรือเรื่องอื่น ๆ ที่ประชาชนกำลังให้ความสนใจเพื่อให้ประชาชนได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์เพื่อนำไปเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร ฯลฯ

3. การจัดรายการวิทยุ ในส่วนของสำนักงานสถิติจังหวัด เพื่อเผยแพร่ความรู้ และผลการปฏิบัติงานตามโครงการสำมะโน/สำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และประชาสัมพันธ์ถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ รวมถึงขอความร่วมมือประชาชนให้ความร่วมมือให้ข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่ออกปฏิบัติงานภาคสนาม

4. การลงนามความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อดำเนินงานให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันโดยที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจะได้ประโยชน์คือได้เครือข่ายจากภาครัฐบาลและเอกชนในการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มีประสิทธิภาพ ครบถ้วน ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล ในส่วนของหน่วยงานที่เข้ามาเป็นพันธมิตรจะได้ประโยชน์คือ ข้อมูลที่สำนักงานสถิติแห่งชาติผลิตได้สามารถนำไปใช้ในการวางแผน ประเมินผลและกำหนดนโยบายได้ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน และที่สําคัญที่สุดรัฐบาลสามารถนำไปใช้เป็นตัวกำหนดเพื่อพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การสร้างความรู้ความเข้าใจสู่สาธารณชน และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อกิจกรรม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ยังได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในบทบาทภารกิจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะปฏิบัติงานผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจผ่านการศึกษาดูงาน

การเข้ามาศึกษาดูงาน ณ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน สถาบันการศึกษา ต่าง ๆ ในปีหนึ่ง มีคณะที่เข้ามาศึกษาดูงานรวมแล้วไม่น้อยกว่า 30 หน่วยงาน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน นอกจากนั้นแล้ว ยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจะได้เผยแพร่บทบาทภารกิจไปยังกลุ่มผู้เข้าศึกษาดูงานอีกด้วย นอกจากนั้นแล้ว ยังสามารถเผยแพร่ให้เห็นถึงการปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลสถิติที่ทันสมัยที่สุดของประเทศผ่านเครื่อง Scan แบบสอบถามที่มีความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ และยังไม่มีหน่วยงานอื่นจัดทำได้

2. การร่วมจัดนิทรรศการ

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้เข้าร่วมจัดนิทรรศการเกี่ยวกับสถิติอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมจัดกิจกรรมที่หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้นเพื่อเผยแพร่สรุปผลการสำมะโน/สำรวจ ที่สำคัญ ๆ ที่สำนักงานสถิติจัดทำขึ้น หรือในส่วนของการจัดประชุม สัมมนา ที่สำนักงานสถิติจัดขึ้นเอง ซึ่งได้มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวทุกครั้งเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุม สัมมนา ได้ทราบถึงข้อมูลสถิติด้วย

3. การจัดประชุม/สัมมนา

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้จัดการประชุม/สัมมนา โดยได้เชิญสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ร่วมทำข่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ที่เข้าร่วมงาน สามารถนำผลลัพธ์จากการประชุม/สัมมนาไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้สื่อมวลชนยังสามารถนำผลจากการประชุม/สัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบด้วย

4. การจัดกิจกรรมพิเศษภายนอกองค์กร

สำนักงานสถิติแห่งชาติยังได้จัดกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่น การเลี้ยงเพลพระ ณ โรงพยาบาลสงฆ์ เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชย์สมบัติครบ 60 ปี หรือ การเลี้ยงอาหารกลางวันแก่คนชราบ้านบางแค เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสที่ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา เป็นต้น

5. การจัดกิจกรรมพิเศษภายในองค์กร

นอกจากกิจกรรมที่สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการภายนอกแล้ว กิจกรรมภายในองค์กรก็เป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่สำนักงานสถิติแห่งชาติให้ความสำคัญ เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดกับข้าราชการ พนักงาน ของสำนักงานสถิติแห่งชาติด้วย เช่น กิจกรรมวันปีใหม่ กิจกรรมวันสงกรานต์ เป็นต้น